

Meddelande från allmänheten.

Svar till "Begravningsgäst".

Under rubriken »Får en präst göra så?» har en insändare, som kallar sig »Begravningsgäst» i ortstidningarna för i lördags hemölat sig att inför den gottländska allmänheten kasta skugga på mig och mitt förhållande vid en jordfästning. Ehuru jag inte behöfver förvara mina åtgärder inför sådant forum, vill jag dock relatera sakens verkliga förlopp.

Omskrifna begrafning hade af den aflidnes anhöriga utan mitt hörande utatts och i ortstidningarna annonserats till onsdag kl. 2 e. m., ehuru det var allmänt bekant att annan begrafning skulle äga rum i kyrkan kl. 12 samma dag och bjudning till denna redan var utsänd. Detta ovanliga sätt att gå till väga beträffande en kyrklig akt insåg jag genast komma att vålla svårigheter, men gick dock begäran till mötes när man omsider rådförde sig med mig, men utantill jordfästningen till 1/2 2 och rådde till att hämta likvagnen så snart den blifvit ledig från företa likläget. Det kanske i detta sammanhang torde få påpekas att också en präst kan önska få nödig tid till rikare högtidlighet vid kyrkliga akter.

Ehuru nu företa likläget *antände på utsatt tid*, dröjde det dock inemot en timme innan likvagnen afhämtades. Och då klockan var inemot 1/2 2 utan att andra begrafningsföljet ännu var synligt, bestämde jag att psalmsång skulle förekomma endast vid slutet af begrafningsakten. Äfven lät jag tanken på griftetalet (med text ur Matt. 11: 29) falla. I olikhet med många ämbetsbröder håller jag i regel griftetal. Detta af princip på grund af skriftens ord: »Predika ordet, träd fram i tid och otid, tillrättavisa, bestraffa, förmana» (2 Tim. 4: 2). Också tänker jag på att i dödens närhet sinnena kunna vara mera öppna för svighetstänkar. Den aflidnes lif berör jag vanligen icke eller blott med få ord för att få nödigt utrymme för undervisning och marning till de lifvande.

Att *öndgras* öfver att jag icke höll tal om »den dödas lifvägnings» förefaller malplaceradt, då den aflidnes anhöriga icke på något sätt ens antydtt önskan därom. Att man icke under förevarande förhållanden väntat sig något tal kan synas framgå däraf att ingen af den dödas närmaste tog plats vid katekalken i koret såsom annars är brukligt.

Klockan var öfver 2 när begrafningsföljet kom i kyrkan. Ögonblicket dessförinnan kom en ung man, som hvarken hörde till släkten ej heller i lifvet väl haft någon beröring med den aflidna, till sakristidören och begärde få sjunga »Integer vita» i kyrkan. Då jag svarade nekande och han återopade sig på de anhörigas önskan, afvisade jag detta. Hvarför nu komma så i sista stund med denna begäran? Jag har låtit mig berättas att nämnda person förut under dagens lopp ansatt organisten i samma sak, men denne sin plikt likvärdigt hänvisat till mig såsom ensam berättigad bestämma om hvad som skulle förekomma vid akten. Det förefaller underligt om den dödas anhöriga verkligen hyst en sådan önskan och ingen af dem med ett ord antydtt detta för mig hvarken när öfverenskommelsen träffats om begrafningens anordning ej heller sedan under veckans lopp. Och oaktadt två af den närmaste släkten voro närvarande vid den företa begrafningsakten, försporde jag intet om en sådan önskan. Det förefaller snarare vara ett påfund af en beskäftig person. Men då dömer den saken sig själf! Hvilken präst underhandlar med en ovidkommande om hvad som skall förekomma vid kyrkliga akter? »Begravningsgäst» torde ursäkta mig att jag tilltror den dödas anhöriga om bättre vett. Den som vid kyrkliga akter önskar särskilda anordningar (t. ex. tända ljus, prestat, mässning, hymner, tal o. s. v.) tillkännager detta i god tid och genom behörig person. Så är det själfklart öfverallt, hvarför skulle det vara annorlunda här?

Hade framställning till mig skett på antydda sätt, kan jag trösta »Begravningsgäst» med att det också beviljats, men möjligen hade jag då, för att icke svika mitt löfte att med företa komma till och vara gäst i andra begrafningsgården, aflägnat mig under söggen och sålunda icke följt med till grafven. Men äfven då hade väl »Begravningsgäst» vinkat åt allmänheten (och Domkapitlet?) med frågan: »Får en präst göra så?»

»Begravningsgäst» kände det »kvaligt». Om tycke och smak kan man ju icke disputera. Jag kände det högtidligt. Och så vidt jag kunde se, hvilade en allvarlig och högtidlig stämning öfver begrafningsgästerna; till och med spår af rörelse förmärktes under den enkla, men värdiga och måttfulla akten förlopp. Och äfven ute vid grafven kom en af de äldre bland släkten vänligt emot mig med några ord. Han såg åtminstone icke kvaligt ut, och jag tilltror honom lika godt omdöme som »Begravningsgäst». Också har »Begravningsgäst» icke dristat påstå att akten präglades af otålighet eller ens ett störande bråskande, fastän han känner på sig att jag var otålig, hvilket jag dock alldeles icke var!

Det är möjligt att »Begravningsgäst» förmått efteråt meddela sina känslor åt flera, men hvarken vid sammanträffandet efteråt i andra begrafningsgården med släktingar till den döda eller till innevarande dag har någon af dem baklagat sig för mig.

Angående begrafningsritualet hänvisar jag till bihanget i psalmboken.

Kyrkoherden.

I Visby har under frälsningsarméns försöksevecka insamlats kr. 884.67 och frambräres härmed ett varmt tack till en och hvar som bidragit till det goda resultatet.

Visby den 10/11 1911.

För frälsningsarméns kår i Visby
J. B. Hillborg
kårledare.